

BEHAKETEN ERREGISTROEN ETA ESPEZIEEN JARRAIPEN- PROGRAMEN DATUAK ESPORTATZEA DWC-A FORMATUAN

Naturari buruzko Informazio
Sistema

2022

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

Ingurune naturala

BEHAKETEN ERREGISTROEN ETA ESPEZIEEN JARRAIPEN-PROGRAMEN DATUAK ESPORTATZEA DWC-A FORMATUAN

2022

Data	2022ko martxo
Egilea	Marta Ituribarria
Azaleko argazkia	CC BY-3.0-ES 2012/EJ-GV/Irekia-Gobierno Vasco/Mikel Arrazola
Jabea	Eusko Jaurlaritza.

[Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistema - Dibertsitate biologiko eta geologikoa - Euskadi.eus](#)

Beste dokumentu interesgarri batzuk:

[ESPEZIEEI BURUZKO INFORMAZIOA PLINIAN COREN ESSPORTATZEA \(euskadi.eus\)](#)

Contenido

1	Espezieen behaketei buruzko datu multzoak	1
2	Darwin Core.....	1
3	DwC-A fitxategiaren egitura.....	2
4	DwC-A fitxategien eremuak.....	2
4.1	Observaciones.csv	2
4.2	Multimedia.csv.....	6
4.3	Referencias.csv	7

1 Espezieen behaketei buruzko datu multzoak

Naturari buruzko informazio-sisteman ESPEZIEI BURUZKO BEHAKETEN datuak bi datu multzotan biltzen dira:

- Behaketa-bilduma. Programatu gabeko irteeren kasuan.
- Jarraipen-programak. Programatutako landa-bisiten kasuan, laginketa-protokolo zehatzekin.

Bi kasuetan erregistratu daiteke espezieen presentzia eta absentzia.

Behaketa-bildumetan datuen erregistroa landa-bisitaren bidez egin daiteke, behaketen aipamen bibliografikoak bilduz edo bilduma biologikoetan (natura-zientzietako museoak, herbarioak, etab.) jasotako informazioaren bidez. Gune zoologikoetako edo lorategi botanikoetako ale bizien datuak ere erregistratu daitezke.

Jarraipen-programak urteetan zehar luzati iraunkorretan edo errolda estandarizatuetan egindako laginketak dira, hala nola landaredi-transektuak, hegazti-erroldak eta itsasoko edo ur gezako laginketak. Testuinguru batean (metadatuak) espezie baten atributuak dokumentatzeaz gain, komunitate baten osaera edo espezieen ugartasun erlatiboa zehazteko behar adina xehetasun ere biltzen dituzte.

2 Darwin Core

Askotariko parte-hartzaileek osatutako lankidetzaren sare batetik datorren informazioa integratzeko, beharrezkoa da hizkuntza komun bat erabiltzea datuak eta ezagutza deskribatzeko, erregistratzeko eta egituratzeko.

Darwin Core nazioarteko [TDWG \(Biodiversity Information Standards\)](#) erakundeak garatu eta sustatutako estandar multzo bat da, eta espezieen presentziari/ez egoteari buruzko informazioa modu errazean dokumentatzeko eta partekatzeko erabiltzen da, dela landa-eremuan, dela museo baten bilduman. GBIF sarean datuak argitaratzeko formatu gogokoena da. Estandarrak termino-liburutegi bat eta hura partekatzeko erabilitako fitxategi-formatua barne hartzen ditu.

Darwin Core fitxategia (DwC-A) datu informatikoen estandar bat da, eta Darwin Coreren terminoak erabiltzen ditu datu multzo bakar eta independente bat sortzeko, espezieen taxonomia, behaketa-bildumak eta jarraipen-programetako datuak partekatzeko. DwC-A fitxategia komek edo tabulazioek mugatutako formatu estandarreko testu-fitxategien multzo bat da, fitxategi deskribatzaile erraz batekin (meta.xml izenekoa), artxiobak nola antolatuta dauden azaltzen duena. Testu-fitxategiak izar itxurako eskema batean antolatuta daude: datu-fitxategi zentral bat, datu-luzapeneko fitxategi-kopuru aldakor batez inguratua. Luzapen-fitxategi bateko erregistro bakoitzak (edo luzapen-fitxategiaren lerroko erregistro bakoitzak) fitxategi zentralean erregistro batera apuntatzen du; horrela, luzapen-erregistro asko egon daitezke fitxategi zentralean erregistro bererako.

3 DwC-A fitxategiaren egitura

DwC-A fitxategia fitxategi konprimitu bat da (zip), hainbat informazio-fitxategiz osatua:

- Fitxategi zentrala: informazioa duen testu lauko fitxategia, karaktere bereizle batez berezia (puntua eta koma)
  - Observaciones.csv
  - Eventos.csv. Jarraipen-programen kasuan, behaketen informazioaz gain, landa-bisiten informazioa eskaintzen da: data eta kokapena.
- Datu-luzapeneko fitxategiak: informazioa duten testu lauko fitxategiak, karaktere bereizle batez bereizita (puntua eta koma).
  - Multimedia.csv
  - Erreferentziak
- Metadatuaren fitxategia (eml.xml). XML formatuko fitxategi bat da, GMP (GBIF Metadata Profile) estandarra betetzen duena, EML (Ecological Metadata Language) estandarrean oinarritua eta datu multzoa deskribatzen duena.
- Fitxategi deskribatzailea (meta.xml), aurreko fitxategien antolamendua (eremuak) deskribatzen duena. XML formatuko fitxategi bat da, eta aurreko fitxategietako informazioa nola antolatzen den eta fitxategi konprimituaren osaera adierazten du.

4 DwC-A fitxategien eremuak

4.1 Observaciones.csv

- datasetID: Datu multzorako identifikatzaile bakarra.
<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/datasetID>
- datasetName: Datu multzoa identifikatzen duen izena.
<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/datasetName>
- type: Errekurtsoaren izaera edo generoa.
<http://purl.org/dc/terms/type>
- modified: Errekurtsoa aldatu zen eguna.
<http://purl.org/dc/terms/modified>
- language: Errekurtsoaren hizkuntza.
<http://purl.org/dc/terms/language>
- license: Lizentzia, errekurtsoarekin zerbait egiteko baimen ofiziala ematen duen legezko dokumentua.
<http://purl.org/dc/terms/license>
- rightsHolder: Errekurtsoaren gaineko eskubideak dituen edo administratzen dituen pertsona edo erakundea.

<http://purl.org/dc/terms/rightsHolder>

- accessRights: Errekurtsoa nork eskura dezakeen jakiteko informazioa.

<http://purl.org/dc/terms/accessRights>

- bibliographicCitation: Erregistro hori erabiltzen denean nola aipatu (esleitu) behar den adierazten duen erreferentzia bibliografikoa.

<http://purl.org/dc/terms/bibliographicCitation>

- references: Deskribatutako errekurtsoak aipatzen edo adierazten duen errekurtso erlazionatua.

<http://purl.org/dc/terms/references>

- institutionID: Objektuaren (edo objektuen) edo erregistroan aipatzen den informazioaren zaintza duen erakundearen identifikatzailea.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/institutionID>

- institutionCode: Objektuaren (edo objektuen) edo erregistroan aipatzen den informazioaren zaintza duen erakundearen izena (edo akronimoa) .

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/institutionCode>

- ownerInstitutionCode: Objektuaren (edo objektuen) edo erregistroan aipatzen den informazioaren jabetza duen erakundearen izena (edo akronimoa).

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/ownerInstitutionCode>

- basisOfRecord: Datuen erregistroaren mota espezifikoa.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/basisOfRecord>

- informationWithheld: Datu-multzoan jasota ez dagoen informazio gehigarria dagoela adierazteko.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/informationWithheld>

- dataGeneralizations: Hartutako neurriak, partekatutako datuak jatorrizko datuak bezain espezifikoak edo osoak ez izateko. Kalitate handiagoko datu alternatiboak eskuragarri egon daitezkeela iradokitzen du, hala eskatuz gero.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/dataGeneralizations>

- scientificName: Izen zientifikoa. Identifikazio baten parte izatean, zehaztu daitekeen maila taxonomiko txikieneko izena izan behar da, oro har, espezie edo azpiespezie bat.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/scientificName>

- taxonRank: Izen zientifikoari dagokion maila taxonomiko espezifikoena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/taxonRank>

- occurrenceID: Behaketarako identifikatzaile global iraunkor bakarra (datu-multzoaren barruan eta kanpoan egindako beste edozein behaketatik bereizten duena).

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/occurrenceID>

- catalogNumber: Datu-multzoaren barruko erregistro bakoitzaren identifikatzaile bakarra. Datu multzo baten behaketak aldatzeko eta ez bikoizteko aukera ematen du, karga berriak eta eguneratzeak egitean.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/catalogNumber>

- otherCatalogNumbers: Aurreko katalogoen edo katalogo alternatiboen zenbakiak edo erregistro bererako beste identifikatzaile batzuen zerrenda (kateatua eta bereizita), egungo katalogoan edo beste edozein datu-multzotan.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/otherCatalogNumbers>

- recordedBy: Behaketa egin duen pertsonaren izena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/recordedBy>

- organismQuantity: Organismo kopuru zehaztugabea adierazteko testu-eremua.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/organismQuantity>

- organismQuantityType: Aurreko eremuko neurketa-unitatea.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/organismQuantityType>

- sex: Banako biologikoaren edo biologikoen sexua behaketan.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/sex>

- lifeStage: Banakoaren klase etarioa edo bizi-etapa biologikoa behaketaren unean.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/lifeStage>

- reproductiveCondition: Behaketan banako biologikoaren edo biologikoen ugalketa/fenologia egoera.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/reproductiveCondition>

- behavior: Behaketaren unean banako biologikoak(ek) erakutsitako jokabidearen deskribapena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/behavior>

- establishmentMeans: Behatutako banako biologikoa(k) bertan ezarri zeneko prozesua.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/establishmentMeans>

- occurrenceStatus: Kokapen batean taxon bat dagoela edo ez dagoela dioen adierazpena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/occurrenceStatus>

- occurrenceRemarks: Behaketari buruzko iruzkinak edo oharak.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/occurrenceRemarks>

- parentEventID: Jarraipen-programa baten identifikatzaile bakarra.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/parentEventID>

- eventID: Landa-bisita baten identifikatzaile bakarra.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/eventID>

- year: Landa-bisitaren urtea.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/year>

- month: Landa-bisitaren hilea.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/month>

- day: Landa-bisitaren eguna.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/day>

- **verbatimEventDate:** Landa-bisitaren data testu formatuan..

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/verbatimEventDate>

- **eventTime:** Landa-bisitaren ordua edo denbora-tartea.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/eventTime>

- **samplingProtocol:** Jarraipen-programa batean erabiltzen den metodoaren edo protokoloaren izena, erreferentzia edo deskribapena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/samplingProtocol>

- **sampleSizeValue:** Jarraipen-programa bateko lagin baten tamaina (iraupen-denbora, luzera, azalera edo bolumena) neurtzeko zenbakizko balioa.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/sampleSizeValue>

- **sampleSizeUnit:** Jarraipen-programa bateko lagin baten tamaina (iraupen-denbora, luzera, azalera edo bolumena) neurtzeko unitatea.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/sampleSizeUnit>

- **samplingEffort:** Landa-bisita batean egindako ahaleginaren kantitatea.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/samplingEffort>

- **hábitat:** Eremuko behaketarekin lotutako habitataren/substratuaren/ekologiaren kategoria edo deskribapena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/habitat>

- **stateProvince:** Behaketa dagoen probintziaren/lurralde historikoaren izena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/stateProvince>

- **county:** Behaketa dagoen eskualdearen izena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/county>

- **municipality:** Behaketa dagoen udalerriaren izena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/municipality>

- **waterBody:** Behaketa dagoen ur-masaren izena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/waterBody>

- **island:** Uhartearen izena, kokapenean edo kokapenetik gertu.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/island>

- **minimumDepthInMeters:** Tokiko azaleraren azpiko sakonera-tarte baten sakontasunik txikiena, metrotan.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/minimumDepthInMeters>

- **maximumDepthInMeters:** Tokiko azaleraren azpiko sakonera-tarte baten sakontasunik handiena, metrotan.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/maximumDepthInMeters>

- **minimumElevationInMeters:** Goratze-tartearen beheko muga (altitudea, normalean itsas mailatik gora), metrotan.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/minimumElevationInMeters>

- **maximumElevationInMeters:** Goratze-tartearen goiko muga (altitudea, normalean itsas mailatik gora), metrotan.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/maximumElevationInMeters>

- **georeferenceRemarks:** Deskribapen espazialaren zehaztapenari buruzko oharra edo iruzkinak.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/georeferenceRemarks>

- **identifiedBy:** Taxoia identifikatu zuten pertsonen, taldeen edo erakundeen izenen zerrenda (kateatua eta bereizia).

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/identifiedBy>

- **dateIdentified:** Taxoia identifikatu zen data.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/dateIdentified>

- **identificationVerificationStatus:** Identifikazio taxonomikoaren egiaztapenaren irismenaren adierazle kategorikoa.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/identificationVerificationStatus>

- **identificationRemarks:** Identifikazioari buruzko iruzkinak edo oharrak.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/identificationRemarks>

- **geodeticDatum:** Elipsoidea, datu geodesikoa edo erreferentzia-sistema espaziala (SRS), zeinetan oinarritzen baitira **decimalLatitude** eta **decimalLongitude** koordenatu geografikoak. **EPSG:4326 WGS84**

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/geodeticDatum>

- **decimalLatitude:** Kokapen baten erdigune geografikoaren latitude geografikoa (gradu hamartarretan). Balio positiboak ekuatoretik iparraldera daude, balio negatiboak ekuatoretik hegoaldera.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/decimalLatitude>

- **decimalLongitude:** Leku baten erdigune geografikoaren luzera geografikoa (gradu hamartarretan). Balio positiboak Greenwicheko meridianoaren ekialdean daude, balio negatiboak meridianoaren mendebaldean.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/decimalLongitude>

- **country:** Behaketa dagoen herrialdearen izena.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/country>

4.2 Multimedia.csv

- **title:** Errekurtsoaren izena.

<http://purl.org/dc/terms/title>

- **type:** Baliabidearen izaera edo generoa.

<http://purl.org/dc/terms/type>

- **format:** Artxibo-formatua, euskarri fisikoa edo baliabidearen neurriak.

<http://purl.org/dc/terms/format>

- **identifier:** Errekurtsoaren erreferentzia argia testuinguru jakin baten barruan.

<http://purl.org/dc/terms/identifier>

- **creator:** Errekurtsoa egiteko ardura duen erakundea.

<http://purl.org/dc/terms/creator>

- **license:** Lizentzia, errekurtsoarekin zerbait egiteko baimen ofiziala ematen duen legezko dokumentua.

<http://purl.org/dc/terms/license>

- **rightsholder:** Errekurtsoaren gaineko eskubideak dituen edo administratzen dituen pertsona edo erakundea.

<http://purl.org/dc/terms/rightsHolder>

- **datasetID:** Datu multzorako identifikatzaile bakarra.

<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/datasetID>

4.3 Referencias.csv

- title: Errekurtoaren izena
<http://purl.org/dc/terms/title>
- bibliographicCitation: Erregistro hori erabiltzen denean nola aipatu (esleitu) behar den adierazten duen erreferentzia bibliografikoa.
<http://purl.org/dc/terms/bibliographicCitation>
- date: Errekurtoaren erreferentzia-data.
<http://purl.org/dc/terms/date>
- identifier: Errekurtoaren erreferentzia argia testuinguru jakin baten barruan.
<http://purl.org/dc/terms/identifier>
- datasetID: Datu multzorako identifikatzaile bakarra.
<http://rs.tdwg.org/dwc/terms/datasetID>